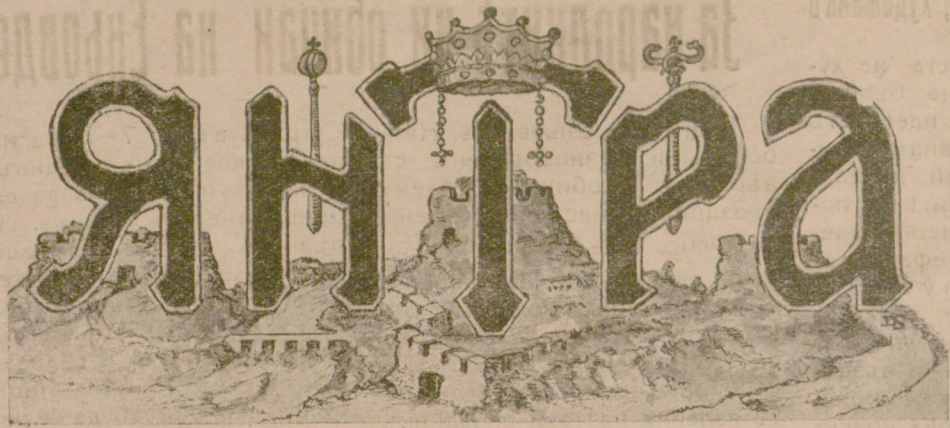

В. „ЯНТРА“
излиза всяка седмица.
Издание гарантирано.
Годишен абонам. 60 л.
ПРИЕМАТЪ СЕ ВСЪКАКЪВЪ
ВИДЪ ОБЯВЛЕНИЯ
външални—40; некролози
—50; малки обявления 10
и 20 официални—1 лв.
на дума; търговски— по
споразумение.
Отнасяйте се за всичко
до редакцията—
книжарница „От цъ Паисий“

СЕДМИЧНИКЪ за култура и просвѣта.
Излиза съ съдействието на Дома за изкуство и просвѣта.

Редакторъ отговорникъ СТ. П. РАЛЕВСКИ	ТЕЛЕФОНЪ № 93.	Урежда РЕДАКЦ. КОМИТЕТЪ
--	----------------	----------------------------

Освобождението на В.-Търново

Смѣлятъ и неочакванъ походъ на Генералъ Гурко за разузнаване съ неговия преденъ отрядъ отъ Свищовъ, В.-Търново, Стара Загора и Шипка преди 58 години заваря турците най-неподготвени именно въ тия области и се връща като желъзенъ клинъ въ трупа на Турската империя, която остана да се брани съ Шуменъ и Плъвенъ.

Сждено бѣше Старата столица на България да привѣтствува свободата си веднага следъ Свищовъ и да вещае на българ. народъ короната, която следъ петъ вѣка робство се бѣ явила символно надъ развалинитъ на Царевецъ.

Трогателенъ бѣ приемиътъ и посрѣщането на освободителитъ въ града и бѣ първиятъ празникъ въ душитъ и сърцата за свободата, която нашитъ бащи, майки и дѣди тогава истински ценѣха. Отъ амвона следъ нѣколко години бележитиятъ нашъ митрополитъ, писателъ и книжовникъ Климентъ Браницки въ дълго сло-

во, паметно по стилъ и съдържание, казано въ деня на освобождението на Търново, опредѣли за винаги какво значи свободата за българския народъ и зова за признателност, която дължимъ на Царя Освободителя, на руското воинство и на цѣлокупния руски народъ.

Тая свобода вдѣхновяваше строителитъ на освободената България и въ В.-Търново тѣ ѝ дадоха върховния законъ—Търновската конституция—въ която подчертано, нарочно, въ всѣки редъ сж оградени съ най-яки брони извоюваната съ крѣвъ свобода.

Днешниятъ день е да си спомняме робството, за да ценимъ тази свобода и да даваме всичко въ жертва за нея, че безъ нея нѣма напредѣкъ и възходъ за никой народъ.

В.-Търново преди 58 години и В.-Търново сега сж несравними величини—всичко то дължи на свободната българска държава. Унизяваниятъ и черненъ търновчанинъ тогава днесъ е самодоволенъ гордъ и възвисенъ. Нека той цени свободата си.

„ЯНТРА“.

НАШЪ БЕЛЕЖНИКЪ

Въ нашитъ основни училища.

Присѣтствавахме на общитъ беседи въ основнитъ училища въ края на годината и останахме възхитени отъ общата подготвеностъ на ученицитъ, което ни радва като родители, защото се убеждаваме, че нашитъ деца сж въ ржцетъ на добри и вещи педагози.

Голѣмъ е напредѣка по рисуване, монелиране, ржчна работа, ржководѣние, пниѣ и отечествознание.

Изложениитъ въ всяка учебна стая предмети очудватъ по изработка и вложениитъ въ тѣхъ разбирания на децата.

Всѣка учебна стая има свой патронъ, чийто ликъ вече краси стѣнитъ и напомня на ученицитъ добродетелитъ които е ималъ и които трѣбва да се стремятъ да добиятъ.

Търновскитъ деца се намиратъ въ относително завидна околна срѣда и тя е една отъ причинитъ за оня успѣхъ, който показаха. Грижитъ на настояществото и общината сж осезателни.

ТЪРНОВО

(Статия въ Нойе Винеръ Таге-
блатъ, най-разпространения
вестникъ въ Виена и Австрия)

Продължение отъ брой 19

Следъ обѣдъ бѣ короната на пѣтуването ни—посетихме Преображенския манастиръ. Пакъ лошо шосе и докато пѣтувахме двамата господа отзадъ подскачаха на файтона и не знаеха кога ще свърши това мѣчение. Когато Царъ Борисъ посетилъ напоследѣкъ манастира, разбралъ какви шосета има за неговия хубавъ автомобилъ. Той е пропѣтувалъ цѣлата страна и оттогава съ трудовата служба се прокарватъ нови шосета.

Но човѣкъ забравя подскане и люшкане, когато предъ него се открива долина като тази на Янтра. Отъ две успоредни планинска скалисти плата полегато се спущатъ гжсто залесени склонове и толкова се сближаватъ доле въ долината, че едвамъ има мѣсто за рѣката и пѣтя. Извишени до небето, пропукани отъ времето, плешиви и стрѣмни скали увѣнчаватъ гребена на тия плата като струпани зидове на крепостъ отъ исполнини. Увѣнчани отъ скали планини има въ България много, но само тукъ ще видите такива, които да върватъ успоредно, да сж едни срещу дру-

Гости на В.-Търново

Гостуването на Алиса Шалекъ, фотосътрудникъ на германски и американски вестници, въ Търново е улеснено отъ нашитъ съграждани г-нъ Цоню Гергановъ, директоръ на Популярната банка, и Косю х. Николовъ, учителъ въ слѣтитъ гимназии. Приемътъ въ домътъ на Гергановъ и на Никола Минчевъ е показалъ нашето оригинално за чужденеца и ние не трѣбва да отстъпваме отъ него.

Ловнитъ състезания въ Русе

Ловнитъ състезания въ Русе се свършиха Печелятъ ромѣни и гърчи.

Парадното външното, показното увлича нашитъ ловци и изпадаме винаги въ жалко положение на подобни състезания. Нека работимъ повече да развиваме ловни навици и привычки, пѣка обрнемъ внимание и на качеството.

Признателното потомство празнува деня на освобождението на В.-Търново — 7 юлий — Еневъ-денъ

Всѣка година на Еневъ-денъ членоветъ на д-во „Стара Столица“ празнуватъ своя патроненъ празникъ и отдаватъ почитъ на падналитъ за освобождението на града братя руси.

На снимката имаме: Долу мѣстността „Орела“ отъ гдето сж се явили рускитъ войски въ 1878 година.

Горе—Светата Гора и паметника гдето е била турската войска и отъ гдето, следъ слабъ отпоръ Турцитъ сж отстъпили къмъ

Тозлука. Този паметникъ трѣбва да се посѣти отъ всѣки Търновецъ, той за съжаление е занемаренъ.

На картала (Ореола) при самата борова гора днесъ имаме добре обзаведена Метериологическа станция Д-во „Стара Столица“ днесъ 7 юли рано сутринта тоже сжщо тамъ ще отпразднува празника си а следъ обѣдъ ще има общо извънредно събрание въ вилата си въ лозята—до бактериологическия институтъ.

ловина сутринъ, отъ 11 до 2 и отъ 4 до 7 часа следъ обѣдъ, два часа прави и единъ часъ сѣднали (дѣската за сѣдане на троноветъ въ църквата е едва 10 см. широка) монаситъ сж дължни да стоятъ въ църква. Едно време това страшно осамотение, за да се потѣпкватъ всички земни желаня и щения, имаше дълбокъ смисълъ, но днесъ млади и жизнерадостни посетители отъ разни краища на свѣта все повече и повече нарушаватъ спокойствието на българскитъ манастири, нѣщо, което гръцкитъ не познаватъ. Все пакъ тежката работа изморява монаситъ—богатитъ имения, ниви и гори, се управляватъ и обработватъ отъ тѣхъ. Въ манастиря се намиратъ само онѣзи монаси, които приготвятъ за другитъ обуца, дрехи и сждини.

Въ манастирѣтъ пристигна една извънредно странна група отъ стари богомолци на по 100 години—знаемъ, че българското дълголѣтие се приписва на киселото млѣко—и ние се отправихме по широкото шосе въ долината за селото. Разкошни ниви и лозя, бѣлосани кжщи, чисто държани обори, добре гледани градини и ниви. Романтичното българско село съ разкривени кжщурки и плочени покриви е изчезнало вече въ цѣла България и моята фотография не може да работи. Мимо това населението на България се състои отъ 90% селяни, които си иматъ домъ и имотъ.

При залѣзъ уморенитъ коне на нашитъ фаетони ни мѣкнѣха по още една планина. Гонѣхме село Арбанаси съ отъналия романтично въ зе-

ленина девически манастир „св. Никола“. Какво щастие! Добродушният и мил епископ Софроний току-що бѣ дошъл на гости и въ чисто подредената приемна бѣха на-сѣдали въ кржгъ, облѣчени празнично, всички монахини, начело съ г-жа игуменията и старата 90 годишна бивша игумения. Пакъ ни се поднесе, за четвърти път вече, кафе, ракия и сладко, сега отъ мални.

Превеждаше ни единъ български полковникъ, който ни разказа, че е началникъ на трудово бюро и че идеята за трудовата п. в. иност, роде-на въ България преди 13 години, си пробива път въ цѣлъ свѣтъ вече. „Не я наричаме доброволна, защото всѣки младежъ въ България е длъженъ да работи 8 месеци безплатно на държавата. Тя действува възпитателно върху младежта, ако и задължител-

ната военна тежба по-рано да я превъзхождаше въ това отношение. Нѣкога, ако младежъ не бѣ „взегъ войникъ“, не можеше да се ожени!“

Понеже трудоваци работятъ шосето за Преображенския манастир, следния день сутринята Полковникътъ ни заведе още веднѣжъ и ни показа току подъ скалитъ строящото се ново шосе съ красиви изгледы къмъ долината и направено широко и удобно. Цѣлото платно на шосето гъмжи отъ трудоваци, които си пѣятъ и се веселятъ въ работата. Всѣки прикованъ на мѣстото си, отговарятъ тѣ на поздрава на своя началникъ съ „Ще стараемъ“. Груповиятъ началникъ докладва по войнишки. Тоя международенъ път за автомабили ще привлече посетители отъ цѣлия свѣтъ въ тия романтични мѣста на Источна Европа.

Съобщава П. Д. Крушевъ

ОКОЛО НАСЪ

с. Темниско. Трапезарията въ с. Темниско представлява една свѣтлинка въ културния животъ на селото. Започнала съ малки и слаби сръдства отъ началото на годината, тя поддържа само закуска за 21 деца. Признати за крайно бедни, между които и кржгли сираци. Къмъ края на мартъ трапезарията се видѣ просто въ невъзможност да продължава, поради изчерпани сръдства. Тя бѣше предъ „фалитъ“, обаче, основанието по това време „Комитетъ за закрила на детето“, влѣ нова съживителна струя и новъ темпъ на животъ. Обхода на селото на 24 мартъ даде доста насърчителни изгледы за поддържането на трапезарията чрезъ събранитѣ продукти, изчислени въ пари на около 1200 лева, а следъ това: ленти, дискусъ и „контрибуция“. Добрата и лична инициатива и чувство на дългъ, стегнаха организацията на трапезарията по начинъ, че децата започнаха да получаватъ вече не само закуска, но и обѣдъ.

За времето отъ 25 мартъ до 1 юний включително, когато за последенъ път нахранихме децата и я захрихме, имаме 43 деца на храна, 900 закуски и 900 обѣда. Похарчени суми около 2350 лева. На день 55 лева. На дете 2'60 лева. Закуска 60 ст. обѣдъ—2 лв.

Трѣбва да изкажемъ голѣма благодарностъ на прислугата, която работи безупрѣчно и ревностно,

Комисията при М-вото на просвѣтата е отпуснала по Закона за кооперативния строежъ на училища за цѣлия строителенъ сезонъ презъ 1935 година следнитѣ суми на селата въ Търновско — Мекишъ и Тенча, Мекишка община — 30000 лв.; Неданъ, Бутовска община — 200000 лв.; Дьскогъ — 60,000 лева; Влашица — 300,000 лв.; Белене — 300,000 лв.; Дековъ — 250,000 лева.

Г. Орѣховица. Обрана е църквата „Св. Георги“. Задигнати сж, обаче, само 500 лв. Кражбата е извършена отъ Василь Ст. Върбановъ, който е заловенъ и предаденъ на сѣдебнитѣ власти.

Презъ пролѣтътъ ще се почне кабелизацията на габровската телефонна мрежа. По това време ще се инсталира и новата автоматическа телефонна централа.

Ржководството на кабелизацията и на инсталацията е повѣрена на районния технически ревизоръ п. о. пощитѣ инженеръ Чучулевъ.

На 9. т. м. въ Плѣвенъ се свиква учредителното събрание на Областната търговска общностъ. Делегация на Търновския околийски синдикатъ сж: Вл. Рацевъ, Г. Ст. Георгиевъ, Ст. Нанковъ отъ града, г. Г. Проичевъ отъ Павликени и Г. Бошнаковъ отъ Полски Тръмбешъ.

† Стефанъ Ковачевъ, художникъ

Тежъкъ е кръста на художника, особено на българскиятъ художникъ идеалистъ днесъ, когато свѣтовната криза като че ли клони да доубие и най-възвишенитѣ му пориви. Единъ безкористенъ идеалистъ бѣше и Стефанъ Ковачевъ, защото служи съ свѣтлата си дарба само на своя народъ да му посочи свѣта на красивото и възвишеното, чрезъ които само може да се превъзпита. Това красиво и възвишено той търсѣше да вложи въ своитѣ картини и успѣваше. Да го всади у народа, той не жалѣше нито трудъ, нито сръдства да прави изложби въ Габрово, Търново и другаде.

Цѣли 15 години съ пишещия тия редове, нарамили кутии, палитри, бои и платна, обикаляхме гънкитѣ на красивия Габровски балканъ, Бузлуджа, Шипка, Кадемлия и стариннитѣ кжщи и църкви въ Арбанаси и В. Търново да диримъ онова, което бѣше оставилъ като споменъ българския художнически и строителенъ гений, и да го съхран. на платна за поколѣнията. За да увѣковѣчи онѣзи, които на Шипка извоюваха свободата на България, той ги издири и можа на една частъ отъ тѣхъ да нарисува портретитѣ, които днесъ красятъ залитѣ на Военното училище. Той бѣше неподражаемъ майсторъ на акварелния портретъ.

Безшумната си художническа дейностъ той ежегодно излагаше на оценка предъ габровското гражданство въ салона на Априловската гимназия. Много кжщи въ Габрово сж украсени отъ негови картини и габровчани оплакватъ загубата не само на своя любимъ художникъ, но и на своя възпитателъ и учителъ.

На 26 юний т. г. се помина единъ стълбъ на българския народъ, който съ своя идеализъмъ и своята творческа дейностъ поддържа сградата на българската духовна култура.

Миръ на праха му.

Н. Каранешевъ

Лѣтуването на Търновските работници.

Съгласно наредбитѣ за организираното лѣтуване отъ фонда Обществени осигуровки при Дирекцията на труда на работници и работнички на 1 юний замина първата смѣна отъ 16 жени за лѣченитѣ станции Хисаря, Бургасъ, Плачковци и Сливенъ, Лѣтуването имъ ще трае 25 дни и е съпълна издрѣжка на фонда

За народнитѣ ни обичаи на Еньовденъ

Днесъ е Еньовденъ. Най-богатъ и разнообразенъ съ вѣрвания и обичаи лѣтенъ празникъ у насъ е Еньовденъ, наричанъ още Лѣтенъ Св. Йованъ, св. Йованъ Билъберъ. Той е празникъ Рождество на Йоана Кръстителъ, 25. VI. ст. 7. VII. — новъ стилъ. Ще скицирамъ само най-типичнитѣ явления на този првзникъ колкото да може да бжде подчертанъ историческиятъ имъ видъ или произходътъ имъ.

Преди всичко Еньовденъ е забележителна дата въ народния ни календаръ,

На много мѣста казватъ за него: „Еньо си наметналъ кожата да иде за снѣгъ“. Почти на всѣкъде изъ българско има следи отъ сващането, че сутринята на Еньовденъ слънцето „играе“, „трепка“, „прекапчва се“, „завърта се“ и трѣгва къмъ зима. Или се смѣта, че то промѣня тази сутринъ цвѣта си. Ето защо, на много мѣста излизатъ рано сутринята по високи мѣста да видятъ тия игри и промѣни на слънцето. За здраве било.

Навредъ по българско е запазенъ често обичаятъ да се **бератъ презъ Еньовденската нощъ билки за лѣкуване,**

тъй като тогава набрани, притежавали извънредна лѣковитостъ. Всички болести — 77 и повече — могли да се лѣкуватъ съ еньовденски билки, на които магическата сила е често и въ пѣснитѣ възпѣвана. Въ връзка съ това е и названието „билъберъ“. Понѣкъде тия билки сж свивани на вѣнецъ презъ който се прозиратъ за здраве.

Сравнително по-изчезналъ у насъ обичай, но отбелязанъ изъ Ловчанско, изъ цѣла Тракия и другаде е

палене и прескачане на огънь

на този день. И това се прави изключително за здраве. Едно отъ най-характернитѣ явления на този день въ народнитѣ ни обичаи е

ладуването

наричано още

надпѣване прѣстени.

Млади момичета, па и възрастнитѣ моми и женени слагатъ прѣстени, гривни и др. предмети — белези въ медникъ съ вода и ги оставатъ да пренощуватъ подъ открито небе.

Сутринята едно 7—8 год. момиче изважда единъ по единъ отъ бележитѣ и ги показва следъ припѣване отъ момитѣ. Припѣвитѣ съдържатъ гадание за бжщето щастие въ женитбата на онази, чийто белегъ се изважда. Въ връзка съ това надпѣване е и запазниятъ още въ нѣкой кятица на българско обичай да се разнася изъ село по ивитѣ и кладенцитѣ „Еня“, „Еньова буля“ — т. е. онова момиче, което вади прѣстени — премѣнено съ булчино облѣкло и съ булчини накити.

Характерния обичай за Еньовденъ сж така нареченитѣ „житоманци“, „обирачи на млѣкото по добитѣка и меда по кошеритѣ“, разбира се, по най-сложни магически начини.

Най-сетне съ този день сж свързани понѣкъде и множество

иманярски повѣрия и обичаи

презъ тази нощъ скритото въ земята **имане** се показва чрезъ синъ пламъкъ въ тъмнината, презъ тази нощъ то може да се изкопае и вземе. Началото си много отъ обичаитѣ ни ще иматъ въ праславянски практики и форми, свързани съ лѣтния слънчевъ кржговратъ. Друго яче не биха могли да се обяснятъ голѣмитѣ еднкости на обичая, забелязани още въ първитѣ вѣкове на християнството, па и въ още езическа епоха на славянитѣ. Съ такива забележителни явления въ природата, първобитниятъ умъ свързва твърде много отъ своитѣ действия и сващания. Така щото още въ ранна праиндоевропейска епоха, а може и по-рано сж приведени въ връзка съ този день (разбира се съ известна копендарна неточностъ за онази епоха) почитането на умрѣлитѣ. Отъ тази голѣма лѣтна задушница почти само у насъ сж запазени видими остатѣци. У всички други славяни, па и неславяни въ Европа има такива. У насъ тази задушница, както и въ официалната църковна практика, е преминала къмъ празника Св. Духъ. Като се излиза отъ това естество на преходнитѣ езически обичай около Еньовденъ, лесно могатъ да се обяснятъ много отъ обичаитѣ, които днесъ сж свързани съ този день. И тѣй, лѣчената сила на еньовденскитѣ билки и на многобройнитѣ видове лѣкувания на този день иматъ безъ друго (по скоро имали сж въ началото си) връзка съ култа къмъ ум-

НАРОДОЛѢЧЕНИЕ НА ОЧИБОЛА

Въ стремежа си да помогне на човѣчеството, народната медицина не е оставила незасегнато и окото — най-нежниятъ човѣшки органъ.

За жалостъ, нашиятъ народъ, и то не само простолюдието, а и по-интелигентнитѣ сръди, е още много податливъ на това бѣшемо лѣкуване.

Ще се спремъ на нѣкои народни способи прилагани за лѣкуване на очибола, като изтъкнемъ причинитѣ за употребяването имъ и опаснитѣ, на които е изложено подложеното на това лѣкуване око.

Най-познатото сръдство

е нацъркването въ болното око съ женско млѣко — млѣко отъ к ѣ р м а ч к а. Поводътъ да се употребѣи женско млѣко излиза отъ становището, че то се смѣта като най-важния факторъ при отхранване на новороденото, и че слѣдователно, трѣбва да притежава особени жизнени сили. Да, но когато кѣрмачката е здравъ, ала когато тя страда отъ сифилисъ или туберкулоза или нѣкоя друга заразна болѣстъ, коятолака не може на пръвъ погледъ да познае, тогава на каква опасностъ се излага болното око? Познато ни е, че гореспомнатитѣ болести прѣминаватъ

чрезъ кръвта въ млѣкото.

Облѣчението, което се получава въ нѣкои случаи при нацъркване на млѣко въ болното око, се дължи най-често на внушение; въ нѣкои случаи, както при изгаряне съ киселина, действия въ момента алкаличности на млѣкото облѣчително, обаче въ никой случаи, то не лѣкува. Тамъ, където последва оздравяване при нацъркване на млѣко въ око, то се дължи на леката форма на заболяване. — окото би оздравяло отъ само себе си, безъ всѣкакво лѣкуване.

Да не забравяме, колко неточни сж даннитѣ на такива очноболни, които се подаватъ на бѣбешко лѣкуване. Самиятъ фактъ говори за предрасждака имъ или за липса на довѣрие спрѣмо представителитѣ на

научното лѣчебно изкуство.

Другъ начинъ на лѣкуване, по-скоро на малтретирание на окото, е натъркването съ парче захаръ конюктивата на клѣпачитѣ. Дѣйствието тукъ е чисто механическо, което при извѣстни заболявания на конюктивата се явява наложително. Не всѣко заболяване на клѣпачитѣ трѣбва да се подложи безразборно на това лѣкуване. И тукъ пакъ опитниятъ лѣкаръ трѣбва да посочи случаитѣ. Този интервенция предприма и очния лѣкаръ, но не съ какъв да е предметъ, а съ специално пригоденъ инструментъ, който преди употребяването се стерилизира, обезврежда отъ евентуални причинители на инфекции и внимателно употребява като се пази органа. Безсѣловнитѣ лѣчителни пипатъ

грубо и невнимателно като причиняватъ разкъсване на тъканята и пр., вследствие на което се образуватъ груби обширни нарѣзи които могатъ да пречатъ даже и при движението на окото.

Въ други случаи поставятъ конска муха подъ клѣпача. Течността която тя изпуска действия силно раздражително, предизвиква нахлуване на кръвъ въ тъканта, която пѣкъ впоследствие действия целебно

И това лѣкуване е извѣстно на очния лѣкаръ и се прилага при извѣстни очни заболявания, но не вече съ конска муха, а съ изпитани лѣкарства които предизвикватъ само желаното нахлуване на кръвъ, безъ странични прояви и повреди — представете си какъ

рлитъ. Затова тъкмо такива схващания и магично лъчебни практики изобилстват и по време на русалските празници и св. Духъ, където споредъ новия християнски календаръ сж вмѣстени старитъ задушнишки празници. Такова задушнишко естество иматъ и енъовденскитъ огньове и прескачането имъ за здраве. Като типични явления, свързани съ стария култъ къмъ умрѣлитъ сж и всички прокобяванията за скрито имане, надпъване прѣстени, ладувания и други подобни.

Това е единъ видъ

мистично въздействие върху първобитния умъ на човѣка,

което сж упражнили най-дълъ

гия день и най-късата нощъ, и то именно е довело до свързването на този день и на тази нощъ съ задушни тържества. То е довело до подобни практики и у други европейски народи. То е причина по-нататъкъ за модифициране у римлянитъ и на култа къмъ богинята Фортуна. То, най-после, е причина за задържане презъ цѣли вѣкове на тия схващания и магични практики у първобитнитъ по духъ народи, както конкретно и за създаване и опазване и до днесъ у насъ магии за измамване плодородието отъ едни ниви или добитъкъ у други, съ които се занимаватъ така наричанитъ житоманци и млѣкоманници,

Хр. Вакарелски

МѢСТНИ НОВИНИ

Кмета на града, г. Ганчо Пъевъ е прекратилъ своята почивка и пое управлението на общината.

На приемъ изпитъ за IV класъ въ Слѣтитъ гимназии сж се явили надъ 600 ученика — една трета девизи, две трети момчета. Изпититъ привършиха на 7 т. м. Резултатитъ не сж обявени.

Предупреждаватъ се всички работодатели да се съобразяватъ съ трудовитъ закони, особно съ тоя за 8 часовия работенъ день. За улеснение на тия закони да са отнасятъ направо до Инспекцията на труда.

Приложението на наредбата-законъ за настаняване на интеллигентни безработни вече дава резултатъ. Въ Захарната фабрика сж нас а-

нени двама и въ самата Инспекция единъ. Заплатата имъ се движи до 2000 лв.

Съ отличенъ успѣхъ е завършила училището на милосендни сестри нашата съгражданка Вѣрка Станчева Дянкова.

На 5 т. м. заминаха първитъ смѣни на лѣтовницитъ ученици за лѣтовището въ село Арбанаси, издържано отъ д-во „Здравецъ“ и за лѣтовището при фабриката за макарони на ефория „Ангелъ Поповъ“, уреждано и поддържано отъ Търновската гр. община.

Въ лѣтовището, уредено и издържано отъ Светата Търновска Митрополия въ Капиновския манастиръ, на 1 т. м. замина първата смѣна лѣтовници отъ младежкитъ християнски ученически дружества.

Езика на цифритъ.

Движение на населението въ В.-Търново

Споредъ статистическитъ данни на В.-Търновската градска община движението на населението въ града се илюстрира съ следнитъ цифри:

I Раждания

За първитъ шестъ месеца на т. г. сж регистрирани всичко 125 раждания, отъ които мѣстни жители 107, жители на други общини 18. Отъ общия брой новородени 61 сж мъжки и 64 женски, а по народностъ — 88 българи, 34

турци и 9 бр. други народности.

II Умирения.

За сжщото време сж умрѣли 167 души отъ които 99 мѣстни жители и 68 жители на други общини. Отъ броя на умрѣлиѣ 88 сж мъже, 79 жени, а по народностъ 145 българи, 20 турци и 2 отъ други народности.

III. Изселени и приселени

Презъ сжщия периодъ

се отбелѣзватъ 59 приселвания въ града и 77 изселвания. По народностъ приселницитъ сж 54 българи, 2 турци и 3 др. народности, а по полъ 29 мъже и 30 жени.

Изселницитъ по полъ сж: 38 мъже и 39 жени, а по народностъ 75 българи, 1 турчинъ и 1 отъ друга народностъ.

IV. Женитби

Презъ изтеклото шестмесечие сж регистрирани 98 женитби отъ които само 58 на мѣстни жители и 40 на жители на чужди общини.

По народностъ жителитъ се раздѣлятъ така: 75 българи, 21 турци и 2 други народности. Какво ни говорятъ тия цифри?

1. Съпооставени данитъ за ражданията и приселванията и тия за умиренията и изселванията може да се констатира, че презъ изтеклото шестмесечие, включително и жителитъ на чужди общини, имаме увеличение на населението съ 184 души, а намаление съ 244 души. т. е. едно общо намаление съ крѣгло 60 души — по 10 души месечно.

2. Както броя на умрѣлитъ, така и тоя на изселницитъ сж по-големъ отъ броя на ражданията и заселванията по отдѣлно.

3. Женитбитъ сравнително броя на населението сж малко за жителитъ на Търново, тѣ се падатъ по-малко отъ 10 месечно.

Физическо възпитание

VIII съюзенъ юнашки съборъ обещава да бжде най-многолюденъ и най-привлекателенъ съ начертанитъ юнашки игри и състезания.

Германскитъ гимнастически съюзъ ще бжде представенъ съ една чета, която ще посочи нагледно новото въ германското обучение по гимнастика.

Югославия ще бжде представена съ внушителенъ брой юнаци. Съ гоститъ досега броятъ имъ достига надъ 5000 души.

Съюзътъ на българскитъ гимнастически д-ва е издалъ позивъ и програма за събора. Той става подъ Височайше покровителство на Н. В. Царя. Върховниятъ съборенъ комитетъ е подъ председателството на Н. Височество князь Кирилъ и съ членове всички досегашни министри. Прееседателъ на Съюза е министрътъ на вътрешнитъ работи генералъ Рашко Атанасовъ.

Великотърновски юнакъ

ПРЕВЗЕМАНЕТО НА ТЪРНОВО

(Изъ книгата му „Двадесетъ месеца съ действащата армия. 1877—1878. Въ 2 тома, С. Петербургъ 1879. Томъ I. Стр. 410—417).

Всеволодъ Крестовский

....Всички сведения, които генералъ лейтенантъ Гурко бѣ получилъ до 24 юний (6 юлий н. с.) отъ разездитъ, го караха да предположи, че Търново се пазѣше отъ турски войски и че западно отъ него, въ Севлиевско, нѣма значителни части турска войска. Той имаше сведения, че турцитъ укрепаватъ града. Все пакъ тия сведения не бѣха точни, защото стражевата турска охрана отъ башибозукъ не позволяваше на нашитъ разезди да проникнатъ до града. Поради това, а най-вече поради важното стратегическо значение на В.-Търново като ключъ за балканскитъ проходи, генералъ лейтенантъ Гурко реши да се произведе на 25 и 26 юний (7 и 8 юлий н. с.) усилено разузнаване на Търново и околността му. Това решение бѣ на неговъ рискъ, понеже на 25 юний той бѣ получилъ заповѣдъ да остави частитъ по мѣстата, дето се намиратъ на тази дата. На 25 юний (7 юлий) трѣбваше да се извърши разузнаването откъмъ западна посока, а на 26 отъ източна посока. Казашката бригада, влизаща въ състава на летящия отрядъ на генералъ Гурко, бѣше предназначена за тази целъ.

За да осъществи замисъла си, генералъ Гурко насочи по пѣтя на селата Михалци, Яларе, Каябунаръ и Бѣляковецъ за Търново следнитъ конни части: Гвардйския своденъ полускадронъ, 8-иятъ драгунски Астрахански и 8-иятъ драгунски Казашки полкове и 16 конна батарея; на казашката бригада на полковникъ Чернозубовъ заповѣда да изпрати силно отдѣление западно отъ Търново като поддръжка на Драгунската бригада въ случай на нужда; 9-и хусарски Киевски полкъ бѣ извиканъ въ Михалци, за да бжде най-близъкъ резервъ на разузнавателния отрядъ. Всички останали войски на генералъ Гурко трѣбваше да останатъ по

усилено упражня четитъ, които ще представятъ града ни на тоя съборъ. Отъ игритъ, които се дадоха на 30 т. м. на юнашкото игрище можемъ спокойно да се надѣваме, че има какво да покажемъ въ ансамбловъ и единично изпълнение.

мѣстата си презъ цѣлия день на 25 юний (7 юлий н. с.) и да чакатъ резултата отъ започнатото разузнаване.

Желаещъ лично да се увѣри, какво става около Търново, и лично да управлява действията на разузнавателнитъ части, генералъ Гурко бѣ дошълъ още въ шестъ часа сутринята на 25 юний въ село Мурадъ бей (Бѣла Черкова) и предъ неговитъ очи отрядътъ потегли по даденитъ му посоки. Къмъ обѣдъ, отъ билото на висока и скалиста планина източно отъ село Каябунаръ, по срещуположнитъ висоти, които заграждатъ долината, се забеляза да се събиратъ голѣми части турска конница. Докато не знаехме, съ какви сили разполагаше неприятелътъ, движението на нашия отрядъ по долината стѣваше доста бавно и все изложено на опасности, още повече, че слизането отъ планината трѣбваше да стане по склонъ, стрѣменъ, неудобенъ и труденъ. За да накараме неприятелътъ да разгѣне силитъ си и да се види каква опасностъ представлява, най-напредъ се заповѣда да се смѣкне по склона само първи взводъ отъ гвардейския полускадронъ, който бѣше авангардъ на бригадата. Тоя ескадронъ се отправи подъ командата на щабсъ капитана отъ гвардейската конна артилерия Савинъ. Останалитъ части на колоната се спрѣха на пѣтя като изкараха на билото на планината две орджия отъ 16 конна батарея; за защита имъ се даде 2-рия ескадронъ отъ Казанския драгунски полкъ, разбира се спешенъ; това се правѣше да се даде подкрепа на гвардейския взводъ, ако станеше нужда. Щомъ турцитъ забелязаха гвардейскитъ взводъ, веднага почнаха да действуватъ и изкараха на среща му повече отъ 300 конника. Нашиятъ взводъ, който бѣ изпратилъ напредъ разездъ, се впусна смѣло напредъ съ голѣмъ бѣгъ, ала, като забеляза голѣмото превъзходство на противника, който гледаше да загради отъ вси страни ядрото на нашитъ гвардейци, щабсъ капитанътъ спря движението си и отстъпи малко назадъ, тамъ дето мѣстността бѣше относително удобна за позиция, спешни кон-

този изплашенъ инсектъ би издраскалъ окото!

При попадане на чуждо тѣло подъ клепача на нѣкои мѣста си служатъ съ езика, който се вмѣква подъ клепача. Тѣй се изблизва чуждото тѣло.

Преди години въ едно село — тутраканско—сж били констатирани 16 случая отъ заразяване клепачитъ съ сифилисъ отъ една баба, която лѣкувала очеполъ чрезъ изсмукване съ устнитъ си болнитъ клепачи.

Можете си представи на какъвъ „гиризъ“ прилича устата на една селска баба съ полуизгнели зъби и изъ тѣзи уста да се показва единъ езикъ който цѣри очи?

Капки отъ дъждовна вода, капки отъ сълзитъ на лозова прѣчка сж сжщо предпо-

читани народни срѣдства. Тукъ смѣтамъ съблацията периодичността на появяването имъ.

Редица продукти се употребяватъ за налагане на окото: прѣсното сирене е едно любимо срѣдство, масъ и сърдце отъ таралежъ, заяшка масъ, телешко месо и пр.

Благодарение на високопроцентовата сочность, която тия продукти иматъ, тѣ действуватъ облекчително върху възпалителнитъ процеси на окото. Лѣкарътъ постига сжщото само съ съгреваещъ компресъ безъ да излага окото на всевъзможни зарази.

Грѣшно е схващането на населението за начина по който се отстранява лещата на окото при така нареченото перде. При катарактата тукъ

става отвърдяване и помѣняване на лещата, което пречи на зрѣнието. Оперирането на пердето е било познато на индийцитъ още преди 2000 години. То се състояло въ измѣстване, втикване на лещата съ нѣкой остъръ предметъ въ вътрешността на окото.

Моменталниятъ резултатъ е бивалъ поразителенъ, окото е прогледвало, за да ослѣпѣе наново следъ нѣколко време вследствие инфекция или други възпалителни процеси. И днесъ още се употребява „дране на пердето“, „дупване“ на пердето.

Днесъ пердето се оперира. Лекуването е положително.

У насъ очноболнитъ още нерешителното се подлагатъ на специално лѣкуване. Отъ една страна населението съ

голѣмо лекомислие се подава на лѣкуване отъ самозвани лѣчители, отъ другата страна показва нехайство и недоверие спрѣмо обученията оченъ лѣкаръ. Старитъ още твърдятъ „болно око не се пипа“.

Тази недоверчивостъ е донѣкъде оправдана.

До скоро у насъ имаше много малко добре обучени добре обзаведени съ личенъ инвентаръ очни лѣкари, по една или друга причина недостъпни за широка маса. Населението бѣше принудено да търси и другаде помощъ.

Много очи сж се похабили и накарали населението да увеличи недоверчивостта си.

Днесъ не е тѣй: очната лѣчебна наука е направила грамаденъ напредѣкъ. Числото

на очнитъ лѣкари се увѣличи предрасждицитъ у народа благодарение на общия напредѣкъ изчезватъ.

Да се надяваме, че за бждеще и числото на очнитъ осакатявания ще се намали до минимумъ.

Д-ръ С. Бъчеварова
очна лѣкарка

ПРОДАВА СЕ КЪЩАТА

на ИЛАРИОНЪ
ВЪРБАНОВЪ
въ гр. Търново, ул. „Ив.
Пановъ“ № 8.

Справка при адвоката
Йорданъ Ивановъ — ул. Ив.
Пановъ. № 12. 2—5

ницитъ, залъгнаха и откри огънь: завърза се престрелка, при която имаме загуба само три убити коня. Възводът на Савинъ се намираще явно въ критическо положение и, за да му се прати необходимата поддръжка, се прехвърлиха въ долината последователно още и втория възвод отъ гвардейския полускадронъ и два драгунски ескадрона. Щомъ турцитъ съзряха движението на тия части къмъ мѣстото на боя, почнаха да отстъпватъ къмъ Търново; когато пъкъ нашиятъ конно артилерийски възвод откри точенъ огънь отъ билото на планината, отстъплението имъ се превърна въ безредно бѣгство. Всички наши части, които бѣха слѣзли вече въ долината се впуснаха да преследватъ противника. Въ това време къмъ драгунската бригада имаше и три донски сотни отъ 26 полкъ съ две конни орджия и, понеже всичкото ни убеждаваше, че въ това време освенъ бѣгащата турска конница другъ противникъ нѣма, всички останали драгунски ескадрони съ 16-та конна батарея и дветъ сотни отъ 26-я донски полкъ се прехвърлиха въ долината и се насочиха къмъ Търново. На билото на планината остана една казашка сотня и две орджия, които да дадатъ съдействие, ако се наложи отстъпление.

На 4 часа после обѣдъ нашиятъ войски виждаха вече Търново. Въ него се влизаше откъмъ западъ по два пътя — юженъ — шосето отъ Севлиево и северенъ — черъ пътъ отъ Ялари, Каябунаръ и Бѣляковецъ. Севлиевското шосе се виеше изъ дълбока долина, а черниятъ пътъ вървѣше току по самото било на планината, която стига до самото Търново и се свършва съ височина, която владѣе надъ града, разположена по склона на височината въ дълбока котловина. Както отъ западъ, тъй и отъ изтокъ, котловината на Търново е заобиколена съ голѣми височини, като западниятъ брѣгъ на Янтра е по-високъ и по-скалистъ отъ източния.

За доближение до Търново се избра северозападния черенъ пътъ и бойнитъ части се движеха въ следния редъ: първа линия — два ескадрона драгуни съ прикритие верига конници; задъ срѣдната на първата линия единъ ескадронъ и малко по-отзадъ — останалитъ три ескадрона, 16 конна батарея и дветъ сотни казаци, които бѣха малко по-назадъ отъ редовнитъ три ескадрона. Войската ни се готвѣше вече да влѣзе въ града, когато отъ отъждия брѣгъ на рѣката изведнажъ се дадохъ по нея артилерийски изстрели. Разбира се, че противникътъ напусналъ града при нашето настѣпление, заелъ позиция бѣ на дѣсния брѣгъ на рѣката Янтра. Освенъ това по пътя за Османъ Пазаръ видяхме колона, която заминаваше отъ Търново въ източна посока. Всичко това бѣше признакъ, че противникътъ много отрано се е погрижилъ за своето самосъхранение и че нѣма да остои на нашия напоръ.

Основаващъ се на това положение на нѣщата, генералъ Гурко реши да превърне разузнаването си въ истинско настѣпление и незабавно да превземе града. За да изпълни тая си замисль, той изкара конната батарея на позиция и заповѣда да се спешатъ четиритъ ескадрони драгуни, които веднага настѣпиха, като прикриваха дветъ крила на батареята. Въ сѣ-

щото време Генералътъ заповѣда на дветъ орджия и на казашката сотня, които бѣха оставени назадъ на билото на планината източно отъ Каябунаръ, сѣщо да се предвижатъ напредъ и да следватъ преднитъ части. Излизането на позиция на нашата батарея бѣ много трудно, понеже цѣлата мѣстностъ е лозя, пресечена съ ровове и каменни огради. Поради тия неудобства, батареята ни трѣбваше да се изкачва по тѣсно пѣтче и следъ това да свие на лѣво по колонно като открива дѣсното си крило на огъня на неприятеля. Турската батарея веднага обстрелва нашиятъ орджия и да сме справедливи, признаваме, че бързо се престреля и не спря стрелбата си, докато се движеше нашата артилерия. Ала, безъ да се гледа на тия неизгодни условия, командирътъ на батареята подполковникъ Ореусъ сръчно изкара орджията на позиция и откри вѣренъ огънь, който скоро принуди неприятелската батарея да млъкне, да се дигне отъ позицията си и да емне пътя за Османъ-Пазаръ. Тогава подполковникъ Ореусъ насочи стрѣлбата по турската пехота, която преди това бѣ успѣла да открие честа стрелба както срещу спешенитъ драгуни, тъй и срещу самата батарея.

Видимитъ белези показваха, че противникътъ отстъпва и затова се даде заповѣдъ на всички наши части да настѣпятъ, а казашката сотня, която току бѣ настѣгнала отряда отъ Каябунарската височина, да влѣзе ездикомъ въ самия градъ, който, споредъ разположението на турскитъ позиции, оставаше въ дѣсния флангъ на противника и той веднага почна бързо да отстъпва. За да се се преследва, генералъ Гурко незабавно накаръ да настѣпятъ гвардейскитъ полускадронъ, двата драгунски ескадрона, дветъ казашки сотни и дветъ конни батареи подъ началството на командиръ на Казанския драгунски полкъ полковникъ Корево. Щомъ се отзоваха на дѣсния брѣгъ на Янтра, нашиятъ орджия откриха огънь по отстъпващитъ колони на противника, който следъ малко почна да бѣга като хвърляше оржияето си, патронитъ си и снаряжението си. Това отстъпление стана толкова бързо, че търновскитъ градски губернаторъ Саидъ Паша не свари да му се оседлае коня и пѣшъ избѣгаль отъ града по посока на Елена.

Търново бѣ превзето отъ казашката сотня, която мина

по улицитъ подъ командата на наредникътъ отъ Кубанскитъ полкъ Церетелевъ, който познаваше вътрешното разположение на града отъ порано. Тази сотня завзе и турската махала, която не бѣ още напълно напусната отъ населението си. Князь Церетелевъ първи влѣзе въ тази махала, като указваше пътя на сотнята.

Нашиятъ трофей този денъ бѣше цѣлиятъ маринополски турски лагеръ, дето заварихме да туримъ ржка на голѣми количества бойни и хранителни запаси, голѣмо количество разни оржия и едно знаме.

Турцитъ участваха въ боя съ петъ дружини пехота, които, ако се сѣдѣше по обѣдъ имъ, бѣха низамски дружини, 400 челоука арнаутска кавалерия и 6 планински орджия. Следъ като се очисти противника, се узна отъ разпита на пленници, че до Лѣсковецъ, който се намираща на 15 версти отъ Търново, пристигнали още 3 дружини отъ Шуменъ като подкрепление на търновскитъ отрядъ, но, като се научили за разбирането му, сѣщо се върнали назадъ, безъ да взематъ каквото и да било участие въ боя.

Нашиятъ загуби бѣха двама ранени редници отъ 16 конна батарея (единиятъ раненъ тежко) и 5 убити коня отъ сѣщата батарея и три коня отъ гвардейския полускадронъ.

Жигелитъ на Търново, буквално до единъ, съ старцитъ и немощнитъ, излѣзоха да посрещнатъ отряда ни като викаха „ура“ и „Да живѣе нашиятъ господаръ Императоръ Александъръ.“ Тѣ придружиха нашата войска до Съборната църква, гдето се отслужи благодарственъ молебенъ. Турцитъ неможаха да се стѣрпятъ да напуснатъ Тър-

ново, безъ да не извършатъ по навикъ своитъ безчинства и жестокости надъ беззащитнитъ българи въ времето, съ което разполагаха. Единъ случай истински изтъква звѣрската имъ жестокостъ. Когато турскитъ отрядъ отстъпалъ вече отъ града, нѣколко конника завариха при чашмата една трудна жена. Тия конници спрѣли да напоятъ конетъ си и двама отъ тѣхъ почнали да се басуватъ, какво ще е детето въ утробата — момче или момиче. За да се увѣрятъ напълно, съ ятаганъ разпарятъ корема на нещастницата. Детенцето било момче и изгубилиятъ баса на драго сърдце платилъ нѣколко гроша облогъ, защото на този свѣтъ, българитъ ще бждатъ съ единъ по-малко. Кървавата сцена се разиграла въ лицето на нѣколко заварени и сбградени край чешмата лица, на които турцитъ не сторили никакво зло.

За да удържи за винаги въ ржцетъ си превзетото Търново, генералъ Гурко веднага даде нареждания да се заематъ съ войскови части всичкитъ пѣтища до града и глав-

нитъ сили на отряда да се настанятъ въ града, именно: Киевскитъ хусарски полкъ съ 4 орджия и 26 Донски казашки полкъ съ конната батарея.

Главната квартира се намираще въ с. Царевицъ при Свищовъ; на 26 (8 юлий н. с.) около 6 часа вечерта, ординарецътъ на генералъ Гурко, щабсъ капитанъ Карандѣевъ занася вестта за щастливото превземане на Търново. Общо „ура“ екнало въ градината, дето била разпнатъ походната палатка на Главнокомандващиятъ; лейбъ казашката музика засвирила руския народенъ химнъ. Негово Височество дава нареждане да се отслужи благодарственъ молебенъ, награждава щабсъ капитана Карандѣевъ съ орденъ „Св. Владимиръ“ 4 степени съ мечове и кордела и на заранята, 27 юний (9 юлий н. с.) наедно съ щабъ си трѣгва за В. Търново, дето пристига на 30 юни (12 юлий н. с.), по 12 часа на обѣдъ. Населението го посрещна съ такова въодушевление, което не се предава съ думи. Ще го разбере всѣки, като знае, че българитъ цѣли 4 вѣка чакаха да изгрѣе зората на освободителното имъ и дочекаха тоя денъ. Мжже, жени, девойки и деца съ насълзени отъ радостъ очи прегръщаха всѣки срѣщнатъ руски войникъ. Щомъ влѣзе въ града Великия князь, духовенството излѣзе да го посрещне съ кръстове и хоржви; цѣлото християнско население на града бѣше се стекло тукъ; руски и български знамена, укичени съ зеленина, се вѣеха на всѣка християнска къща; българитъ канѣха у тѣхъ всѣки руснакъ и надраго сърдце му предлагаха подслонъ и го нагостяваха съ каквото разполагаха. И сега всѣ закуски, гощавки, обѣди нѣматъ край. . .

РѢДЪКЪ СЛУЧАЙ.

Българска Енциклопедия. — Книгоиздателство Ст. Атанасовъ е сложило подъ печатъ книгата „Българска Енциклопедия“ Въ нея се даватъ всички съществени знания изъ разнитъ области на науката, изкуството и живота. Тя съдържа надъ 40000 заглавия (статийки). Всѣка енциклопедия е мѣрило за духовнитъ постижения на дененъ народъ. А народъ безъ енциклопедия е осѣденъ на културна забрава отъ чужди и свои. Неговитъ духовни прояви оставатъ скрити и заслужено бива пренебрегванъ отъ всички. Българска Енциклопедия ще има около 3600 иллюстрации: предмети, лица, изгледи, паметници и пр., 7200 биографии на видни личности: учени, писатели, художници, полководци, държавници и пр., 2400 описания на страни, народи, племена и чудеса на природата изъ цѣлия свѣтъ; 6000 заглавия за всичко, що е българско: земеописание, минало, книжнина, природа и пр., въобще цѣлия исторически и културенъ животъ на българската нация. Всичко сбрано въ 1 томъ **изящно подвързанъ въ калѣфъ** отъ около 1600 страници. Книгата ще излѣзе на есенъ и ще струва 600 лева. За тия, които се запишатъ въ книжарница „Отецъ Паисий—В. Търново, въпрѣки, че срока за намаление бѣше до 30. VI. т. г. ще получатъ книгата **само за 410 лв.**, които могатъ да се внасятъ на части до изплащането ѝ. Книгата излиза презъ есенъта.

Куцинско селско общинско управление
ОБЯВЛЕНИЕ № 232
с. Куцина 5 юлий 1935 г.

Общинското управление обявява на интересуващите се че на 16 день следъ публикуване на настоящето въ в. Янтра отъ 8 до 12 ч. въ канцеларията на управлението ще се произведе търгъ съ явна конкуренция за изсичането на смрадликата отъ общинскитъ гори на с. Куцина мѣстността „Дюзлюка“ и с. Одаитъ мѣстността „Търбиждере“.

Тържнитъ книжа на разположение въ общината всѣки присѣственъ день. Първоначална оценка 500 лв.

Залогъ за участие въ търга 10% отъ първоначалната оценка. Закона за бюджета, отчетността и предприятията задължителенъ.

Селски бакали и кооперации,

преди да купите отъ другадъ, знайте, че

ЙОРДАНЪ ПЕТРОВЪ, кожаръ, В.-Търново

Ви предлага всѣкога **ОТЛИЧНО КАЧЕСТВО**
всички видове **ЦАРВУЛИ** на **КОНКУРЕНТНИ**
ЦЕНИ и условия. 4—1

АПЕРАТИВЪ „БОЛЯРИ“

бул. „Царъ-Освободителъ“ № 2, срещу източнитъ врата на Двореца, е седалището на В.-Търновската и Гор.-Орѣховската дружби въ София и е сборище на всички боляри отъ Търновски окръгъ. Когато дойдете въ София, посетете „Боляритъ“. 12—5

печат. „ОТЕЦЪ ПАИСИЙ“ Търново — № 57